

Deprem bölgesinde 'sürdürülebilir su' temin edebilmek mümkün

Sıfır atık projesine hizmet eden Temiz Atık Derneği, deprem bölgesindeki su sorununu çözmek için sürdürülebilir su temini projesi üzerine çalışıyor. Dernek, aynı anda hem kaynak suyunu hem de arıtma suyunu deprem bölgesindeki halka ücretsiz ve temiz bir şekilde ulaştırmayı hedefliyor.

Başak Nur GÖKÇAM

Sıfır Atık Projesi'ne hizmet eden Temiz Atık Derneği, kaynak israfının önlenmesi için çalışıyor. Derneğin öncelikli amacının, geri dönüşürülebilir atığın çöp olmadığını göstermek ve bu atıkların ekonomiye geri kazandırılacağını anlatmak olduğunu belirten Temiz Atık Derneği Kurucusu Esra Kara, "Her ürün aslında bir ambalajın içinde satılır ve o ambalajların neredeyse tamamı geri dönüştürülebilir materyallerden üretilir" diye konuştu.

Türkiye'de insanlar yarı bilinçli

Türkiye'de insanların yarı bilinçli olduğunu altın çizen Kara, "Vatandaş sigarasını, yediği çekirdeğin kabuğunu, ıslak mendilini, çer çöp ne varsa o şeyin içine atıyor ve kapasını kapatıyor. Sonra o şişe uzun bir yolculuktan sonra geri dönüşüm tesisine geliyor ve tesisteki bantta optik okuyucu tarafından içinde kendisi türü olmayan cisimler olduğu için çöp olarak kenara atılıyor" diye konuştu.

Deprem bölgesinin en büyük sorunu 'su'

Derneğin yalnızca geri dönüşümle ilgilenmediğini belirten Kara, "Bizim meselemiz yarınlarımıza, çocuklarımıza daha temiz bir memleket bırakabilmek. Çocuklarımızın gelecekte ihtiyacı olan şey ev, araba, bankada sağlam bir birikim değil. Onların öncelikle temiz suya, temiz havaya, güvenilir gıdaya ihtiyacı var. Depremde bunu bir kez daha anladığımızı söyleyebilirim" dedi.

Hatay'da yabancı arama kurulum ekiplerini koordine ettiği günler içinde en büyük sıkıntının su olduğunu gözlemlediğini belirten Kara şöyle devam etti: "Merkezdaki su boruların patlak olduğu için sel ihtimaline karşı derhal şebeke suyu kesildi. Dolayısıyla orada en büyük sıkıntımız su oldu. Tırlarca su yardımı

geldi. Ben dahil birçok çalışan şişe suyunu açtık, iki yudum içtik, kenara bırakıp aceleyle işimize devam ettik. Bu kez de su israfı sıkıntı oldu."

Şebeke suyunun Antakya merkeze verilememesinin başka fikirleri de doğurduğunu belirten Esra Kara, "Kuyu suyu, parametrelerine göre uygun teknolojide ultrafiltrasyon ya da nanofiltrasyon membranları kullanılarak, kuyu suyundan içme suyu kalitesinde sular elde edilebilmektedir. Memleket olarak biz bu teknolojiye sahibiz. Bunu da deprem bölgesinde uygulayacağız. Bu teknoloji ile birlikte, arıtılan kuyu suyunda herhangi bir bakteri üreyecek risk bulunmama birlikte, tat ve koku gibi istenmeyen parametreler de yer almayacaktır. Bir diğer husus da asbest. Enkazla ortaya çıkan asbest, toprağa geçtiği gibi yer altı sularına da karışabilir boyutta. Asbestli tutucu teknolojiyi uygulamak da elbette mümkün" dedi.

Hatay İl Jandarma Komutanlığı ve depremden etkilenen diğer bölgelerden de su analizleri istediklerini belirten Kara, "Onların neticelerine göre kullanılmasına gerek teknolojiyi seçeceğiz. Çünkü dediğim gibi İTÜ Membran Enstitüsünde zaten buna uygun mevcut bir teknoloji var ve o kuyuya hangi sistem tam olarak uygun sağlayacaksa, buna göre doğru kararı İTÜ'lü hocalarımız verecektir" diye konuştu.

Su kalitesi uzaktan takip edilecek

Su kalitesinin uzaktan algılanmasını sağlayan sistemlerle anlık takip edilebileceğini belirten Kara, "Bölgedeki yüksek güneşli sü-

Amaç, israfı engellemek

- Depremde vatandaşlara temiz su hizmeti verebilmek ve bölgedeki su kaygısının önüne geçilebilmek.
- Plastik atık oluşumunun önüne geçilebilmek.
- Ambalaj israfının ve doğal kaynak israfının önüne geçilebilmek.
- Su israfının önüne geçilebilmek.
- Şebeke suyunun olmadığı yerlerde kuyu suyunun da belli işlemlerden geçtikten sonra güvenle içilebileceğini kanıtlayabilmek.
- Şebeke suyunun arıtma işlemi sonrasında şişe suyundan daha güvenilir olduğunu halkımıza gösterebilmek.

Sıfır atık güvenli su

- Projenin ülke geneline yayılmasını sağlamak.
- Şişe ambalajına para ödemeden, tazesuya bedava ulaşım imkanı sağlamak.
- Vatandaş sıfır atık ve güvenli su hizmeti sunabilmek ve belediyelerimizle olan güveni artırmak.
- Doğaya hizmet etmek.
- Atık oluşumunu minimuma indirmek.
- Vatandaş çantasında termos taşıma alışkanlığını kazandırmak.
- Küçük büyük herkese akıllı çesme kültürünü alıştırmak.
- Cihazlarımızın üzerine tarihimize örtüşen sözler ilave etmek.

reler ve fotovoltaik panellerle birlikte, kuyu suyu sistemlerinde kullanılacak olan enerjinin önemli ölçüde olan kısmı bu sistemlerle birlikte geri kazanılabilecektir. Dolayısıyla çevreye daha duyarlı bir arıtma sistemini burada kurmak mümkündür dedi.

İTÜ MEMTEK ile teknolojiyi geliştirdikten sonra Haydarpaşa Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi'ndeki hocalar ve okul bölümlerinin başkanları tarafın-

İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ SEL OLAYLARINI ARTIRDI: Deprem yaralarının sarılmaya çalışıldığı Adıyaman ve Şanlıurfa, bu kez de sel felaketiyle karşı karşıya kaldı. İklim değişikliğinin sel ve kuraklık olaylarının görülme sıklığı, şiddeti ve süresini artırdığını belirten İstanbul Teknik Üniversitesi (İTÜ) Afet Yönetimi Enstitüsü Müdürü Prof. Dr. Mikdat Kadoğlu, fosil yakıt kullanımının atmosferdeki kimyasal madde oranını yükselttiğini belirtti.

dan kurulacak olan öğrenci grupları ile de projenin uygulama ve montaj tarafında bulunacağı bilgisini veren Esra Kara, "Bu sistem ile bir taraftan şebeke suyu diğer taraftan da artırılmış kuyu suyu, bölgedeki vatandaşları sunacaktır. Sistemin üzerinde enerji panelleri olacağı için de şebeke suyu olmadığında kuyu suyu devreye girerek, bu sayede sürdürülebilir bir içme suyu temini sağlanacaktır" dedi.

"Su sıkıntımız bitti" cümlesini duymak istiyorum

Esra Kara, "Akıllı çesmeler olan yerlerde şebeke suyunun da artırılmış kuyu suyunun da laboratuvar değerleri, su kalitesi, ölçümlerine yer verilecek. Ve vatandaş orada kendisi görecektir ki kuyu suyu ile artırılmış şebeke suyu arasında bir fark yok. İki-

si de kaliteli ve içilebilir" diyerek sözlerini şu şekilde devam ettirdi: "Bu proje 2022 Haziran ayında hazırladığımız bir projeydi. Elinde büyük maddi kaynağı yöneten iki derneğe projemi götürdüğümde "Öncelikli ihtiyaç değil" yanıtı almıştım. Şimdi ise projeyi hayata geçirme vakti. Ben insanların temiz su içme noktalarının mavi yeşil renklerini uzaktan gördüklerinde, "Orada güvenli su var" demelerini, deprem bölgesindeki vatandaşlarımızın ise "Su sıkıntımız bitti" demelerini istiyorum."

Projeye katkı sağlayacak ve başlıca yapacak firmaların adına da yer vereceklerini belirten Kara, "Örneğin 30 arıtma cihazı alan firmamızın logosunu o arıtma cihazlarının üzerine koyacağız. Bu noktada firmaların başlıca destekleri su çözümlerimizdeki çar-

ışmalarımızın devamı için çok önemli" dedi.

Yabancı derneklerden destek alacağız

Paşa Semih Okyar'ın bilgilendirmesi üzerine Fransa'dan deprem bölgesine gelecek Hatay'ın bir ilçesindeki göletten su çeken bir vakfın membran sistemine ilişkin de bilgi aldığını söyleyen Kara, "Temiz Atık Derneği olarak bu vakıfla görüşme halindeyiz. Vakıf, cihazını İlçe Belediyesine teslim etmiş. İTÜ MEMTEK teknolojiyi uygulamaya geçirene kadar ki süreçte yabancı vakıflarla görüşerek, onlardan destek istemeyi de planlıyorum. Söz konusu teklifimize İspanya'daki bir vakıf da sıcak baktı. Protokollerin doğru şekilde ilerlemesi neticesinde bizlere teknoloji hususunda destek olacaklar" diye konuştu.

İklim krizi sanatla yorumlandı

SAHA Studio, küresel iklim krizine karşı 28 ülkeden sanat kurumuyla birlikte oluşturduğu Dünya Hava Durumu Ağı ile küresel ısıtma ve iklim krizi olgularını sanatçıların gözüyle yorumladı.

Elmas Deniz, Can Küçük ve Burcu Yağcıoğlu'nun World Weather Network kapsamında küresel iklim krizinin farklı boyutlarıyla ele alındığı heykel, video, yerleştirme, desen, performans gibi birçok yeni çalışma ilk kez 17 Mart'ta izleyicisiyle buluştu.

Sergide ayrıca London Review of Books iş birliğiyle davet edilen Yusuf Sevinçli'nin yeni fotoğraf serisi de yer aldı. Sevinçli, İstanbul'un ağır endüstri ve imar projeleriyle doğal dokusunu yitirmeye başlamış periferi bölgelerini

belgelediği ve ocak ayında çevrimiçinde küresel öngösterimi yapılan fotoğraf serisine topografyanın keşfine dair bir rapor da sundu.

'SAHA Studio'daki sergi

21 Mart'a kadar ziyarete açık

Program ortağı Artangel (Birleşik Krallık), Artingenium (İspanya), Bundanon (Avustralya), Dhaka Art Summit (Bangladeş), MALI – Lima Sanat Müzesi & Proyectoamil (Peru), NEON (Yunanistan), Odawara Art Foundation (Japonya), Te Tuhi (Yeni Zelanda), gibi farklı uluslararası kurumların iş birliğinde seçilen üretimler de SAHA Studio'daki WWN sunumuna dahil olacak. Beyoğlu'ndaki sergi 21 Mart'a kadar ziyaret edilebilecek.